

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

9 novembre 2010

**PROPOSITION DE RÉSOLUTION**

**relative à l'instauration de mesures fiscales  
et sociales soutenant les demandeurs  
d'emploi se réorientant volontairement  
dans un métier en pénurie ou dans  
une activité d'indépendant**

(déposée par  
Mme Valérie De Bue et consorts)

---

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 november 2010

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE**

**betreffende de instelling van fiscale  
en sociale maatregelen als steun voor  
de werkzoekenden die zich vrijwillig  
heroriënteren naar een knelpuntberoep  
of een zelfstandigenactiviteit**

(ingediend door  
mevrouw Valérie De Bue c.s.)

---

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>N-VA : Nieuw-Vlaamse Alliantie</p> <p>PS : Parti Socialiste</p> <p>MR : Mouvement Réformateur</p> <p>CD&amp;V : Christen-Democratisch en Vlaams</p> <p>sp.a : socialistische partij anders</p> <p>Ecolo-Groen! : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</p> <p>Open Vld : Open Vlaamse liberalen en democraten</p> <p>VB : Vlaams Belang</p> <p>cdH : centre démocrate Humaniste</p> <p>LDD : Lijst Dedecker</p> <p>PP : Parti Populaire</p>                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i></p> <p>DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53<sup>ème</sup> législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</p> <p>QRVA: Questions et Réponses écrites</p> <p>CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</p> <p>CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</p> <p>CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</p> <p>PLEN: Séance plénière</p> <p>COM: Réunion de commission</p> <p>MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</p> | <p><i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i></p> <p>DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53<sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</p> <p>QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden</p> <p>CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</p> <p>CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)</p> <p>CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</p> <p>PLEN: Plenum</p> <p>COM: Commissievergadering</p> <p>MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</p> |
| <p><i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i></p> <p>Commandes:</p> <p>Place de la Nation 2</p> <p>1008 Bruxelles</p> <p>Tél.: 02/ 549 81 60</p> <p>Fax: 02/549 82 74</p> <p>www.laChambre.be</p> <p>e-mail: publications@laChambre.be</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i></p> <p>Bestellingen:</p> <p>Natieplein 2</p> <p>1008 Brussel</p> <p>Tel.: 02/ 549 81 60</p> <p>Fax: 02/549 82 74</p> <p>www.deKamer.be</p> <p>e-mail: publicaties@deKamer.be</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

## DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend le texte de la proposition de résolution DOC 52 0999/001 moyennant quelques adaptations.

La crise économique mondiale a entraîné notre pays dans une crise sociale. Depuis fin 2008, les annonces de restructurations, licenciements et faillites se multiplient. Le secteur automobile, déjà en crise depuis fin 2006 avec le drame social de VW Forest, est fortement touché par cette nouvelle vague.

Pourtant, en comparaison avec les autres pays européens, le marché de l'emploi belge a plutôt bien résisté jusqu'à présent. Les mesures de relance économique en faveur des indépendants, de certains secteurs pourvoyeurs d'emplois tels que l'Horeca et de la construction et des salariés (réduction du temps de travail, crédit temps de crise et chômage économique) ont permis de limiter les pertes d'emploi. Selon Eurostat, le taux de chômage n'a progressé que de 0,6 % en Belgique depuis 2007 alors que la moyenne avoisine les 2,5 % dans la zone euro. En avril, on comptabilisait 434 748 chômeurs indemnisés. Malheureusement, nous ne sommes pas encore prêts de sortir de cette crise sociale. Les perspectives d'emploi ne sont pas bonnes. Selon les dernières projections de la Banque nationale de Belgique, le nombre de demandeurs d'emploi inoccupés augmentera encore de 40 000 unités en 2010 et de 38 000 en 2011.

Pourtant, de nombreux emplois restent vacants! En juin 2010, 73 172 offres d'emploi<sup>1</sup> n'étaient pas encore rencontrées en raison de pénurie de main-d'œuvre. Nous sommes face à ce paradoxe: un chômage très élevé mais des entreprises qui ne trouvent pas de candidats.

Selon le Conseil Supérieur de l'emploi, en mai 2010, ces emplois vacants étaient au nombre de 48 000, dont 2 765 pour Actiris, 6 855 pour le Forem et 40 399 pour la VDAB. Contrairement au chiffre cité plus haut, ces derniers sont partiels et ne prennent pas en compte les offres d'emplois intérimaires.

Ces pénuries de main-d'œuvre mettent en évidence l'importance de la mobilité interrégionale.

<sup>1</sup> Statistiques 2010 de la FEB (Fédération des entreprises de Belgique).

## TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van resolutie neemt, met een aantal aanpassingen, voorstel van resolutie DOC 52 0999/001 over.

De wereldwijde economische crisis heeft in ons land ook een sociale crisis teweeggebracht. Sinds eind 2008 volgen de berichten over nakende herstructurerings, ontslagen en faillissementen elkaar op. Met name de automobielsector, die het met het sociaal drama bij VW-Vorst al sinds eind 2006 zwaar te verduren heeft, beleeft barre tijden.

Nochtans heeft de Belgische arbeidsmarkt in vergelijking met de overige Europese landen tot nu toe vrij goed stand gehouden. Dankzij de economische herstelmaatregelen voor zelfstandigen, voor bepaalde sectoren die veel werkgelegenheid genereren, zoals de horeca en de bouwsector, en voor werknemers (arbeidsduurvermindering, crisistijdscrediet en economische werkloosheid) gingen er minder banen verloren. Volgens Eurostat steeg de werkloosheidsgraad in België sinds 2007 slechts met 0,6 %, terwijl het gemiddelde in de eurozone rond 2,5 % ligt. In april 2010 waren er 434 748 uitkeringsgerechtigde werklozen geregistreerd. Helaas lijkt het einde van deze sociale crisis nog niet in zicht. De werkgelegenheidsvooruitzichten zijn niet gunstig. Volgens de jongste prognoses van de Nationale Bank van België zullen er in 2010 40 000 en in 2011 38 000 niet-werkende werkzoekenden bijkomen.

Nochtans zijn er heel wat banen vacant! In juni 2010 geraakten door een tekort aan arbeidskrachten 73 172 arbeidsplaatsen niet ingevuld<sup>1</sup>. De werkloosheid is hoog, maar de bedrijven vinden geen kandidaten. Met die paradox kampt ons land.

Volgens de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid waren in mei 2010 48 000 banen vacant, waarvan 2 765 voor Actiris, 6 855 voor de Forem en 40 399 voor de VDAB. In tegenstelling tot het eerste, bovenvermelde cijfer zijn laatstgenoemde cijfers partieel, en omvatten ze de aanbiedingen voor uitzendwerk niet.

Uit die schaarste aan arbeidskrachten blijkt duidelijk het belang van mobiliteit tussen de Gewesten onderling.

<sup>1</sup> Statistisch Zakboekje 2010 van het Verbond van Belgische Ondernemingen.

À ce jour, 17 % des wallons traversent une frontière régionale ou nationale pour aller travailler. Ils sont déjà 36 000 à travailler en Flandre. Nous devons continuer dans cette voie et encourager la mobilité.

Les études consacrées à l'état des lieux des fonctions critiques en Belgique répertorient chaque année les secteurs d'activités ou professions qui ne parviennent pas à maximiser l'embauche dont elles ont besoin.

Elles révèlent que les pénuries de main-d'œuvre résultent principalement d'une inadéquation de compétences entre l'offre et la demande de travail. En conséquence, il apparaît que la résorption des fonctions critiques passe inévitablement par la formation.

Cependant, pour remédier à la pénurie de main-d'œuvre rencontrée dans certains secteurs, il ne suffit pas d'élaborer des cursus adaptés à la demande des entreprises, il faut également stimuler les demandeurs d'emploi à s'orienter, à choisir des formations menant, *in fine*, à une fonction critique. La démarche n'a rien d'évident, sur le plan technique comme familial. Elle contraint parfois au renoncement de tout ce qui a fait jusqu'alors une carrière professionnelle. Le choix de la réorientation, ce volontarisme à s'adapter à l'offre vacante d'emploi, doit être soutenu et récompensé.

Une politique volontariste a été menée pour augmenter le pouvoir d'achat des travailleurs et donc leur salaire poche des travailleurs notamment en augmentant les frais professionnels forfaitaires déductibles (74 millions d'euros) en 2007, en fixant une enveloppe de 30 millions d'euros<sup>2</sup>, dans le même budget, destinée à l'augmentation du revenu mensuel minimal garanti, en basant l'octroi du statut omnio (intervention majorée des tickets modérateurs) sur les revenus et non plus sur le statut (veuf, pensionné,...), en maintenant les allocations familiales majorées pendant 2 ans lorsque la personne retrouve un emploi, et en poursuivant l'application de la réforme fiscale.

C'est dans cette continuité qu'il est proposé, très concrètement, d'augmenter de 100 euros, pendant un an, le salaire poche des travailleurs qui reprennent pied dans l'activité au sein d'un métier en pénurie. Nous demandons au gouvernement de proposer au Parlement une traduction de cette volonté politique, à l'instar de ce qui a été fait dans le mécanisme des heures

<sup>2</sup> Daardoor komt de totale inspanning van de regering inzake de werkbonus op meer dan 600 miljoen euro.

Om te gaan werken steekt thans 17 % van de Walen een gewest- of nationale grens over. Er zijn er al 36 000 die in Vlaanderen gaan werken. Die weg moet worden voortgezet; mobiliteit moet worden aangemoedigd.

Elk jaar geeft onderzoek naar de situatie van de knelpuntberoepen in België aan welke activiteitensectoren of beroepen er niet ten volle in slagen de nodige arbeidskrachten te vinden.

Uit dat onderzoek blijkt dat het tekort aan arbeidskrachten hoofdzakelijk te wijten is aan het feit dat op het vlak van de bekwaamheden het aanbod niet aangepast is aan de vraag. Om de knelpuntberoepen weg te werken lijkt het dan ook onvermijdelijk dat inzake opleiding dingen moeten gebeuren.

Om voor dat tekort aan arbeidskrachten in bepaalde sectoren een oplossing aan te reiken, volstaat het echter niet opleidingsprogramma's uit te werken die aangepast zijn aan de vraag van de ondernemingen. Men moet ook de werkzoekenden ertoe aansporen zich te heroriënteren en opleidingen te kiezen die uiteindelijk tot een baan in een knelpuntberoep leiden. Die stap ligt niet voor de hand, noch op technisch vlak, noch wat het gezinsleven betreft, want soms moet een punt worden gezet achter alles wat tot dan een beroepsloopbaan heeft uitgemaakt. De keuze voor de heroriëntering, die wil om zich aan te passen aan het aanbod inzake vacante banen moet derhalve worden gesteund en beloond.

Er is een voluntaristisch beleid gevoerd om de koopkracht van de werkenden te verhogen, en dus wat ze netto meer verdienen. Aldus heeft men onder meer de voor 2007 aftrekbare forfaitaire beroepskosten verhoogd (74 miljoen euro), in dezelfde begroting een bedrag van 30 miljoen euro<sup>2</sup> opgenomen — dat bedrag is bestemd voor de verhoging van het gewaarborgd maandelijks minimumloon — waarbij de toekenning van het omniostatuuat (verhoogde tegemoetkoming van het remgeld) zal afhangen van de inkomsten en niet meer van het statuut (weduwe of weduwnaar, gepensioneerde enzovoort), de verhoogde kinderbijslag behouden gedurende 2 jaar als de betrokkene opnieuw werk vindt, en de toepassing van de belastinghervorming voortgezet.

Het is in het verlengde daarvan dat, heel concreet, wordt voorgesteld gedurende één jaar het nettomaandloon van de werknemers die opnieuw aan de slag gaan in een knelpuntberoep, te verhogen met 100 euro. Wij verzoeken de regering het Parlement voor te stellen dat politiek streven om te zetten in wetgevende en regelgevende teksten betreffende de bedrijfsvoorheffing en de

<sup>2</sup> Ce qui porte l'effort global consenti par le gouvernement au niveau du bonus crédit d'emploi à plus de 600 millions d'euros.

supplémentaires, en concertation avec les partenaires sociaux, dans les textes législatifs et réglementaires relatifs au précompte professionnel et à l'impôt sur les personnes physiques.

Nous suggérons également qu'on valorise les demandeurs d'emploi qui se lancent dans la mise en place d'une activité indépendante.

L'initiative aboutirait à la prise en charge aussi rapide que possible des demandeurs d'emploi qui feraient la demande expresse d'une insertion dans l'un de ces dispositifs spécifiques. L'activation serait assurée, dans le respect du partage fédéral des compétences, par les organismes publics chargés du suivi des demandeurs d'emploi. Dès le premier entretien, un screening du profil professionnel du candidat volontaire serait réalisé. Sa volonté de réinsertion dans un secteur en pénurie ou dans une activité indépendante serait actée et, si nécessaire, une formation *ad hoc* lui serait proposée.

Dans le cadre de restructurations massives imposant la mise en place d'une cellule dédiée d'accompagnement des travailleurs licenciés, la même possibilité d'accompagnement spécifique vers la reconversion est menée sous la responsabilité de la cellule active en contact avec l'organisme public territorialement compétent. Les mêmes avantages fiscaux et sociaux seraient accordés en fonction du choix pour une filière en pénurie ou pour une activité indépendante.

Le demandeur d'emploi signe une convention renseignant, dès l'entame, les droits et devoirs de ces accompagnements spécifiques, ouvrant la voie à des avantages fiscaux ou sociaux, pour une durée déterminée.

Nous pensons, par ailleurs, que l'autorité publique doit être garante de la qualité sociale des emplois qu'elle renseigne aux demandeurs. La notion d'emploi convenable doit, dès lors, être revue dans ce souci. Elle devra aussi traduire le volontarisme du demandeur à réorienter sa carrière et à sortir rapidement du chômage.

En cas de fermeture ou de licenciement collectif, la question de l'activité des sous-traitants est aussi préoccupante. La carrière des salariés est alors interrompue et, de surcroît, l'activité globale de l'entreprise est mise en danger, voire ruinée. À ce niveau, comme dans le cadre du lancement d'activités indépendantes, nous proposons l'activation du fonds de formation, en ce qui

personnelbelasting (in navolging van wat in het recente mechanisme van de overuren werd gedaan, in overleg met de sociale partners).

Tevens suggereren wij dat werkzoekenden die een zelfstandigenactiviteit aanvatten, worden beloond.

Het initiatief zou zo snel mogelijk leiden tot de begeleiding van de werkzoekenden die uitdrukkelijk vragen in een van die specifieke regelingen te worden opgenomen. De activering zou, met inachtneming van de federale bevoegdheidsverdeling, gebeuren door de overheidsinstanties die belast zijn met de begeleiding van de werkzoekenden. Van bij het eerste onderhoud zou het beroepsprofiel van de vrijwillige kandidaat worden onderzocht. Er zou akte worden genomen van zijn wil in een knelpuntsector of een zelfstandigenactiviteit opnieuw aan de slag te gaan, en er zou hem een passende opleiding worden voorgesteld.

In het kader van massale herstructurerings die de oprichting van een begeleidingscel voor ontslagen werknemers vereisen, wordt dezelfde mogelijkheid van specifieke begeleiding naar omscholing geboden onder de verantwoordelijkheid van die cel, die in contact staat met de voor dat gebied bevoegde overheidsinstantie. Dezelfde fiscale en sociale voordelen zouden worden toegekend, naargelang de keuze voor een knelpuntvakrichting of voor een zelfstandigenactiviteit.

De werkzoekende ondertekent een overeenkomst waarin van meet af aan de rechten en plichten worden aangegeven van die specifieke begeleidingen, die voor een bepaalde tijd recht geven op fiscale dan wel sociale voordelen.

Voorts vinden wij dat de overheid borg moet staan voor de sociale kwaliteit van de banen die ze aan de werkzoekenden voorstelt. Het begrip "passende baan" moet bijgevolg met het oog daarop worden bijgestuurd, en het moet tevens uiting geven aan het streven van de werkzoekende om zijn loopbaan een nieuwe wending te geven en snel uit de werkloosheid te stappen.

Bij sluiting of collectief ontslag is de kwestie van de activiteit van de toeleveringsbedrijven even verontwaardigend. De loopbaan van de werknemers wordt dan onderbroken; bovendien komt de algemene activiteit van de onderneming in gevaar, of verdwijnt ze zelfs. In dat verband suggereren wij, net als in het kader van het aanvatten van een zelfstandigenactiviteit, de activering

concerne l'information, le soutien à l'élaboration et au financement de projets de reconversion.

Valérie DE BUE (MR)  
David CLARINVAL (MR)  
Jacqueline GALANT (MR)  
Daniel BACQUELAINE (MR)

van het opleidingsfonds met betrekking tot informatie over en steun voor de uitwerking en financiering van omscholingsprojecten.

**PROPOSITION DE RÉSOLUTION**

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A) constatant la crise sociale, ses nombreux licenciements collectifs et pertes d'emploi;

B) constatant, plus généralement, le maintien d'un chômage élevé en Belgique;

C) constatant l'incapacité de nombreux secteurs d'activités à se pourvoir en main-d'œuvre;

D) constatant les milliers d'emplois vacants dans les secteurs en pénurie;

E) constatant, plus particulièrement, le manque actuel et à venir de main-d'œuvre en Flandre;

F) constatant la possibilité d'encourager la mobilité entre Régions et que 36 000 wallons travaillent déjà en Flandre;

G) constatant que le gouvernement a prévu de consacrer 5 millions d'euros du budget pour l'année 2008 afin d'améliorer la mobilité des travailleurs entre les Régions;

H) constatant l'important bagage professionnel de nombreux travailleurs licenciés, ne disposant pourtant d'aucune certification de leurs aptitudes;

I) constatant la capacité des demandeurs d'emploi à valoriser leur expérience professionnelle dans la création d'une entreprise;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT:

1) en concertation avec les Régions, de définir et d'actualiser une liste des métiers en pénurie;

2) de conclure avec les Régions un accord de coopération permettant de proposer, via les organismes publics de suivi des demandeurs d'emploi et via les cellules de reconversion professionnelle, un système de formation couvrant les principaux métiers en pénurie;

3) d'encourager, en collaboration avec les Régions et les sociétés publiques de transport en commun, la mobilité des demandeurs d'emploi interrégionale, en améliorant les capacités de transport;

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE**

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

stelt vast dat:

A) er een sociale crisis woedt, die leidt tot talloze collectieve ontslagen en banenverlies;

B) meer algemeen, de hoge werkloosheid in België aanhoudt;

C) talrijke activiteitssectoren niet in staat zijn arbeidskrachten aan te trekken;

D) er in de knelpuntsectoren duizenden vacante banen zijn;

E) er meer in het bijzonder in Vlaanderen nu en in de toekomst een gebrek aan arbeidskrachten is;

F) het mogelijk is de intergewestelijke mobiliteit te bevorderen en dat al 36 000 Walen in Vlaanderen werken;

G) de regering van plan is 5 miljoen euro van de begroting 2008 te besteden aan de verbetering van de werknemersmobiliteit tussen de Gewesten;

H) talrijke ontslagen werknemers over aanzienlijke beroepservaring beschikken, maar niet over een getuigschrift van hun vaardigheden;

I) de werkzoekenden bij machte zijn hun beroepservaring te valoriseren, door een onderneming op te richten;

VERZOEKT DE REGERING:

1) in overleg met de Gewesten een lijst van knelpuntberoepen op te stellen en geregeld bij te werken;

2) met de Gewesten een samenwerkingsakkoord te sluiten, op grond waarvan het mogelijk wordt, via de overheidsinstellingen voor de opvolging van werkzoekenden en via de cellen voor beroepsomscholing, een opleidingsregeling uit te werken die de belangrijkste knelpuntberoepen omvat;

3) in samenwerking met de Gewesten en de openbaarvervoersmaatschappijen de mobiliteit van de intergewestelijke werkzoekenden te bevorderen, door de vervoerscapaciteit te verbeteren;

4) d'augmenter, pour une durée d'un an, de 100 euros, le salaire mensuel net des travailleurs reconvertis dans un métier en pénurie, via la modification des dispositions légales et réglementaires relatives au précompte professionnel et à l'impôt des personnes physiques;

5) de redéfinir la notion d'emploi convenable en vue, d'une part, de garantir la qualité sociale des emplois de reconversion renseignés et, d'autre part, de transcrire le volontarisme des demandeurs d'emploi désireux de réorienter leur carrière professionnelle;

6) d'activer le fonds de formation, en ce qui concerne l'information, le soutien à l'élaboration et au financement de projets de reconversion dans l'activité indépendante.

28 août 2010

Valérie DE BUE (MR)  
David CLARINVAL (MR)  
Jacqueline GALANT (MR)  
Daniel BACQUELAINE (MR)

4) voor de duur van één jaar te voorzien in een verhoging met 100 euro van het nettomaandloon van de werknemers die zich voor een knelpuntberoep hebben omgeschoold, na de wijziging van de regelgeving met betrekking tot de bedrijfsvoorheffing en de personenbelasting;

5) het begrip "passend beroep" te herdefiniëren, om de sociale kwaliteit van de voorgestelde omscholingsberoepen te waarborgen en ook uiting te geven aan de bereidwilligheid van de werkzoekenden die aan hun beroepsloopbaan een andere richting willen geven;

6) het opleidingsfonds te activeren met betrekking tot informatie over en steun voor de uitwerking en financiering van omscholingsprojecten inzake zelfstandigenactiviteiten.

28 augustus 2010